

## ÎNCHEIERE

04 noiembrie 2020

mun.Chișinău

### Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul  
judecătorii

Maria Ghervas  
Nina Vascan  
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Inspectoratul General al Poliției,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de către Iurciuc Elena împotriva Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne privind constatarea ilegalității și obligarea achitării a indemnizației,

împotriva deciziei din 19 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

#### c o n s t a t ă :

La 08 mai 2018 Iurciuc Elena a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului General al Poliției al MAI, prin care a solicitat constatarea ca fiind ilegală inacțiunea Inspectoratului General al Poliției referitor la cererea înregistrată la 16 martie 2018 cu nr. S-739/18, cu obligarea Inspectoratului General al Poliției să achite retroactiv, pentru 12 luni premergătoare, indemnizația pentru îngrijirea copilului minor XXX, născut la XXX, în cuantum de 30%.

În motivarea acțiunii, reclamanta a invocat că se află la întreținerea soțului Iurciuc Marian, angajat al Inspectoratului Național de Patrulare al Inspectoratului General al Poliției, în funcția de subofițer patrulare al plutonului Criuleni, Dubăsari al Batalionului nr. 3 a Brigăzii de patrulare.

A susținut că la 16 martie 2018 a adresat Inspectoratului General al Poliției cerere prin care a solicitat să-i fie achitată retroactiv, pentru 12 luni premergătoare, indemnizația pentru creșterea copilului minor XXX, născut la XXX până la împlinirea vârstei de 3 ani, însă răspuns nu a primit. La cererea înaintată a anexat actele care confirmă că este soția angajatului Inspectoratului General al Poliției, situație în care urmează să beneficieze de indemnizația de îngrijire a copilului la locul de serviciu al soțului.

Reclamanta a relatat că solicitarea de a obliga Inspectoratul General al Poliției să-i achite indemnizația pentru îngrijirea copilului minor XXX, născut la XXX, este

întemeiată, din motiv că la data apariției dreptului la indemnizația de maternitate nu era angajată în câmpul muncii și nu avea venit asigurat, fiind la întreținerea soțului.

Prin urmare, situația sa cade sub incidența art. 4 alin. (1), pct. 2) din Legea nr. 489 din 08 iulie 1999 privind sistemul public de asigurări sociale, conform căreia în sistemul public sunt asigurate obligatoriu, prin efectul legii, persoanele care sunt numite la nivelul autorității executive și astfel polițiștii sunt persoane asigurate de stat și se bucură de dreptul la indemnizații din fondurile de asigurări sociale or, potrivit Legii cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului, Inspectoratul General al Poliției al MAI este autoritatea executivă, iar angajații acesteia sunt asigurați de sistemul public obligatoriu prin efectul legii și se bucură de dreptul la indemnizația din fondurile de asigurări sociale.

A solicitat reclamanta constatarea ca fiind ilegală inacțiunea Inspectoratului General al Poliției referitor la cererea sa înregistrată în data de 16 martie 2018 cu nr. S-739/18, obligarea Inspectoratului General al Poliției al MAI să-i calculeze și să-i achite indemnizația de întreținere a copilului minor XXX, născut la XXX, pentru perioada din 20 iulie 2017 și până la împlinirea vârstei de 3 ani a copilului, în mărime de 30% din salariul soțului, Iurciuc Marian.

Prin hotărârea din 09 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cererea de chemare în judecată înaintată de Iurciuc Elena a fost admisă.

S-a constatat ca fiind ilegală inacțiunea Inspectoratului General al Poliției referitor la cererea Elenei Iurciuc înregistrată la 16 martie 2018 cu nr. S-739/18.

S-a obligat Inspectoratul General al Poliției al MAI să calculeze și să achite în beneficiul reclamantei Iurciuc Elena indemnizația de întreținere a copilului minor XXX, pentru perioada 20 iulie 2017 și până la împlinirea vârstei de 3 ani a copilului, în mărime de 30% din salariul soțului Iurciuc Marian.

Prin decizia din 19 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea de apel depusă de Inspectoratul General al Poliției al MAI împotriva hotărârii din 09 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru).

În motivarea deciziei, instanța de apel a reținut că cadrul legal pune în seama angajatorului achitarea indemnizației pentru creșterea și îngrijirea copilului minor până la vârsta de 3 ani. Astfel, ținând cont de faptul că în speță intimata nu este angajată în câmpul muncii, se află la întreținerea salariatului Iurciuc Marian, angajat în cadrul subdiviziunilor Ministerului Afacerilor Interne de la 31 august 2013, aceasta beneficiază de indemnizație pentru creșterea și îngrijirea copilului minor până la vârsta de 3 ani de la locul de muncă a soțului.

Totodată, potrivit certificatului nr. 423 din 07 martie 2018 eliberat de Casa Națională de Asigurări Sociale urmează că Elenei Iurciuc nu i-a fost stabilită indemnizația pentru îngrijirea și creșterea copilului minor XXX. Or, instanța de fond corect a dispus obligarea Inspectoratului General al Poliției al MAI să calculeze și să achite în beneficiul Elenei Iurciuc indemnizația de întreținere a copilului minor XXX, născut la XXX, până la atingerea vârstei de 3 ani, în mărime de 30 % din salariul soțului Iurciuc Marian.

La 19 februarie 2020 Inspectoratul General al Poliției a depus recurs împotriva deciziei din 19 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond cu pronunțarea unei decizii noi de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat că instanțele inferioare nu au constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii și că normele dreptului material au fost aplicate eronat.

A menționat recurentul că intimata ca soție aflată la întreținerea soțului ar dispune de dreptul la indemnizația pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani. Cu toate acestea, în aprecierea dreptului soției aflate la întreținerea soțului de a beneficia de indemnizație pentru creșterea copilului până la vârsta de 3 ani, trebuie ținut cont de întreaga reglementare legală în acest domeniu, și nu doar de prevederile unei anumite legi, iar în cazul neconcordanței dintre acestea, urmează a fi aplicate regulile generale de interpretare a actelor normative, acțiune ce nu a fost efectuată de către instanța de fond.

Astfel, în art.1 a Legii nr. 489 din 08 iulie 1999 privind sistemul public de asigurări sociale, legiuitorul a redat definiția indemnizației pentru creșterea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani ca fiind o formă de sprijin bănesc ce se stabilește și se acordă prin sistemul public de asigurări sociale persoanei asigurate pentru creșterea copilului.

În această ordine de idei, concluzionează recurentul că Iurciuc Elena, în calitate de soție aflată la întreținerea soțului, nu intră în categoria persoanelor asigurate obligatoriu prin efectul legii, astfel, fiind de fapt constatată o discrepanță între prevederile a două legi organice și anume a Codului muncii și a Legii privind sistemul public de asigurări sociale.

Recurentul a specificat că ambele legi concurente în speță sunt de fapt legi organice, însă este de remarcat că noțiunea indemnizației pentru creșterea copilului până la vârsta de 3 ani, prevăzută în art. 1 a Legii privind sistemul public de asigurări sociale (unde este prevăzut drept beneficiar doar persoana asigurată), a fost modificată prin Legea nr.178 din 11 iulie 2012 și a intrat în vigoare la 01 ianuarie 2013, fapt pentru care prevalează față de reglementările art. 124 din Codul muncii, unde este descris cercul subiecților care pot beneficia de această indemnizație.

Totodată, un alt aspect important este și faptul că prevederile Legii privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale, la care face trimitere prin art. 123 alin.(2) din Codul muncii, exclude posibilitatea beneficierii de indemnizație pentru creșterea copilului până la vârsta de 3 ani de către soția aflată la întreținerea soțului.

Prin urmare, legiuitorul a diferențiat 2 categorii de indemnizații, menționând dreptul de a beneficia de indemnizație de maternitate în cazul soției aflate la întreținerea soțului, dar nu și de indemnizație pentru creșterea copilului. Acest fapt este dedus și din prevederile art.18 alin. (2) a Legii nr. 289 din 22 iulie 2004 privind indemnizațiile temporare de muncă și alte prestații de asigurări sociale, în care este menționat expres că de indemnizație lunară pentru creșterea copilului beneficiază, la cerere, opțional unul dintre părinți, bunelul, bunica, o altă rudă care se ocupă nemijlocit de îngrijirea copilului, precum și tutorele, dacă sunt persoane asigurate și îndeplinesc condițiile de realizare a stagiului de cotizare prevăzute la art.6 alin.(1), (2) sau (3).

Conform art. 245 din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Decizia instanței de apel a fost pronunțată la 19 noiembrie 2019, în lipsa participanților la proces, fiind expediată în adresa participanților la data de 30 ianuarie 2020 și recepționată de către recurent, conform avizului de recepție, la data de 04 februarie 2020 (f.d. 92)

Astfel, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că Inspectoratul General al Poliției s-a conformat prevederilor legale și a depus recursul la 19 februarie 2020, în termenul prevăzut de art. 245 Cod administrativ.

La 04 septembrie 2020 în adresa intimă, a fost expediată copia recursului, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței.

La 10 septembrie 2020 Iurciuc Elena, a depus referință împotriva recursului formulat de Inspectoratul General al Poliției, prin care a solicitat declararea recursului că fiind inadmisibil.

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil din următoarele motive.

Prin prisma art.246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art. 246 Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că din Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopat al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Instanța de recurs reține că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ.

În context, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că cererea de recurs depusă de către Inspectoratul General al Poliției, este inadmisibilă.

În conformitate cu art. 230, 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de Inspectoratul General al Poliției, se declară inadmisibil.  
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,  
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh